

Література

1. Андрійчук А. В. Форми банківського нагляду. Науковий вісник Академії муніципального управління : Серія «ПРАВО». Випуск 1. 2014. С. 98-102
2. Показники банківської системи. URL : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=347985935
3. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні : Рішення Правління НБУ від 15.12.2017 № 803-рш. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17>
4. Про запровадження коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR) : Постанова Правління НБУ від 15.02.2018 № 13. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-18>
5. Про Національний банк України : Закон від 20.05.1999 р. № 679-XIV URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

УДК 336.76

Золковер А.О., к.е.н., доцент

Русіна Ю.О., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

РОЛЬ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ФОНДОВОГО РИНКУ

Ефективний розвиток та стабільне функціонування фондового ринку забезпечується професійністю учасників ринку, висококваліфікованим персоналом. Першим кроком у напрямі регулювання фондового ринку було прийняття Закону України «Про цінні папери та фондову біржу» у 1991 році. Проте лише після прийняття Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» в 1996 році почала створюватись система підготовки фахівців фондового ринку. Відповідно до цього Закону завдання щодо координації роботи з підготовки фахівців з питань фондового ринку, встановлення кваліфікаційних вимог та здійснення, власне, самої сертифікації покладається на Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) [1].

У 1996 році Комісією був розроблений перший базовий нормативний документ із підготовки фахівців фондового ринку — Положення про порядок навчання та атестації фахівців фондового ринку, затверджене наказом ДКЦПФР №215 від 24.09.96 р. (Положення) [2]. Даний нормативний акт урегулював такі питання:

- відносини між Комісією і навчальними закладами щодо співпраці з питань навчання та атестації фахівців (зокрема, вимоги щодо навчальних планів, викладацького складу, бібліотечного фонду та обов'язки навчальних закладів);
- порядок навчання кандидатів;
- вимоги до освітньо-кваліфікаційного рівня кандидатів тощо.

На наш погляд, це положення містить норми, які обмежують можливості для фахівців, які бажають працювати на фондовому ринку, а також не відповідають сучасним технологіям освіти.

Так, за результатами проходження навчання за кожною з програм видається відповідне свідоцтво. Відповідно до п. 2.5, особи, які претендують на одержання кваліфікаційного посвідчення, повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень "спеціаліст" або "магістр". Ця норма значно обмежує коло осіб, які можуть отримати свідоцтво та працювати фахівцем на фондовому ринку. Також, норма не враховує зміни, які відбулися у системі освіти. Так, відповідно до статті 5 Закону України «Про вищу освіту» [3] підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень; другий (магістерський) рівень; третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень; науковий рівень.

Необхідним було б наголосити, що на сьогодні не здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем "спеціаліст". У той же час перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю [3]. Доцільним є внесення змін у Положення та надання можливості особам, що мають перший (бакалаврський) рівень вищої освіти проходити підготовку та атестацію для отримання свідоцтва фахівця фондового ринку.

Також, Положення не враховує можливості сучасних ЗВО. Так, відповідно до статті 2.1 Положення атестація фахівців, які мають наміри займатися професійною діяльністю на ринку цінних паперів, провадиться з метою забезпечення сумлінного і професійного виконання ними своїх обов'язків перед учасниками ринку цінних паперів. Для атестації фахівців створюються екзаменаційні комісії, які проводять кваліфікаційні іспити з кожної спеціалізації. На 01 вересня 2019 року діяло лише 5 навчальних закладів (два в Києві, і по одному в Одесі, Харкові та Дніпрі), з якими Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку уклала договори про

співробітництво щодо навчання фахівців з питань фондового ринку, головних бухгалтерів професійних учасників ринку цінних паперів. Зауважимо, що у Положенні не врахована можливість дистанційного навчання та дистанційного складання кваліфікаційного іспиту і, це значно обмежує можливості для фахівців з інших регіонів України.

На сьогодні підготовка фахівців фондового ринку відбувається на підставі Положення, що було затверджене у 1996 році. До Положення було внесено ряд змін (останнє – від 13.09.2018р), але розвиток сучасних технологій навчання та зміни у системі освіти не враховані досі.

Література

1. Концепція «Підготовка та атестація фахівців фондового ринку та керуючих активами: прозорість і відповідність сучасним вимогам та міжнародним стандартам» Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/pdgotovka-ta-atestatsya-fahvtsv-fondovogo-rinku-ta-keruyutchih-aktivami-prozorsty-vdpovdnsty-sutchasnim-vimogam-ta-mz/>.

2. Положення про порядок навчання та атестації фахівців з питань фондового ринку Верховна Рада України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0584-96>.

3. Закон України «Про вищу освіту» Верховна Рада України. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print>.

УДК 005.934:005

Литовченко О.Ю., к.е.н., доцент
Харківський національний університет
міського господарства ім. О. М. Бекетова

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Головною умовою забезпечення стійкого зростання підприємства та формування позитивних результатів його діяльності є існування ефективної системи фінансово-економічної безпеки, що визначається взаємодією механізмів її забезпечення та управління. Основними видами механізмів управління фінансово-економічної безпеки виступають: організаційні, економічні, структурні, технічні і адміністративні, інформаційні та інші. Особливе значення при цьому відіграють організаційні та економічні механізми управління.